

European Commission

Ի՞նչ է Եվրոպական կանաչ գործարքը

2019թ. դեկտեմբեր
#ԵՄԿանաչԳործարք

Եվրոպական կանաչ գործարքի նպատակն է **նպաստել մարդկանց բարեկեցությանը**: Եվրոպայի անցումը կլիմայական չեզոքության և մեր բնական միջավայրի պահպանումը բարենպաստ կլինեն մարդկանց, մուլտրակի և տնտեսության համար: Ոչ ոք չի անտեսվի:

ԵՄ-ը՝

Կհասնի կլիմայական չեզոքության մինչև 2050թ.

Կպաշտպանի մարդկանց կյանքը, կենդանիներին ու բույսերին՝ կրճատելով արտանետումների ծավալը

Կօգնի ընկերություններին հասնել համաշխարհային առաջատարության մաքուր արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ոլորտում

Կաջակցի արդար և ներառական անցում ապահովելու համար

«Եվրոպական կանաչ գործարքը մեր զարգացման նոր ռազմավարությունն է: Այն կօգնի մեզ կրճատել արտանետումները և միևնույն ժամանակ՝ կստեղծի աշխատատեղեր»:
Ուրսուլա ֆոն Դայեր, Եվրոպական հանձնաժողովի նախագահ

«Մենք կանաչ և ներառական անցում ենք առաջարկում, որը կնպաստի մարդկանց բարեկեցությանը և գալիք սերունդների համար առողջ մուլտրակ կապահովի»:
Ֆրանս Թիմմերմանս, Եվրոպական հանձնաժողովի գործադիր փոխտնօրեն

Եվրոպացիների 93%-ը կլիմայի փոփոխությունը լուրջ խնդիր է համարում

Եվրոպացիների 93%-ը նվազագույնը մեկ գործողություն է իրականացրել կլիմայի փոփոխության խնդրի լուծման ուղղությամբ

Եվրոպացիների 79%-ը համաձայն է, որ կլիմայի փոփոխության ուղղությամբ բայլերի ձեռնարկումը կհանգեցնի նորարարության

Ինչ ենք մենք անելու

ԿԼԻՄԱ

ԵՄ-ը կլիմայական չեզոքություն կապահովի 2050թ.:

Հանձնաժողովը կառաջարկի «Կլիմայի մասին Եվրոպական օրենքը»՝ վերածելով քաղաքական պատրաստակամությունն իրավական պարտավորության և ներդրումների համար խթանի:

Այս նպատակի իրագործման համար կպահանջվեն մեր տնտեսության բոլոր ոլորտների միահամուռ ջանքերը:

ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱ

➤ Դեկարբոնիզացնել Էներգետիկայի ոլորտը

Էներգիայի արտադրությունն ու օգտագործումը կազմում են ԵՄ ջերմոցային գազերի արտանետումների ավելի քան

75%-ը

ՇԵՆՔԵՐ

➤ Վերանորոգել շենքերը՝ օգնելով մարդկանց կրճատել Էներգիայի ծախսերն ու սպառումը

Էներգիայի **40%-ը**

սպառվում է շենքերում

ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

➤ Աջակցել արդյունաբերության ոլորտին՝ խթանելու նորարարությունը և ունենալու համաշխարհային առաջատարություն «կանաչ» տնտեսության բնագավառում

Եվրոպայի արդյունաբերության ոլորտում կիրառվող նյութերի ընդամենը

12%-ն է

վերաօգտագործված

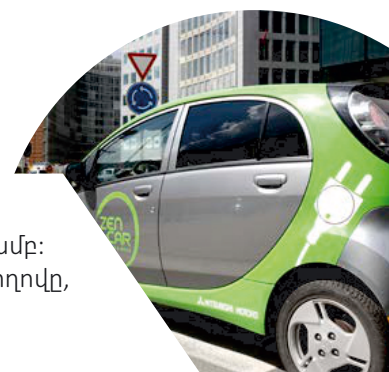
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ

➤ Գործարկել մասնավոր և հանրային տրանսպորտի ավելի մատչելի և առողջ ապրելակերպ խրախուսող միջոցներ

Տրանսպորտի ոլորտին բաժին է ընկնում մեր արտանետումների

25%-ը

Այս ամփոփաթեթը տպագրվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ: Բովանդակության համար պատասխանատվություն է կրում Եվրոպական հանձնաժողովը, և պարտադիր չէ, որ այն արտահայտի Եվրոպական միության տեսակետները:

#ԵՄԿանաչԳործարք

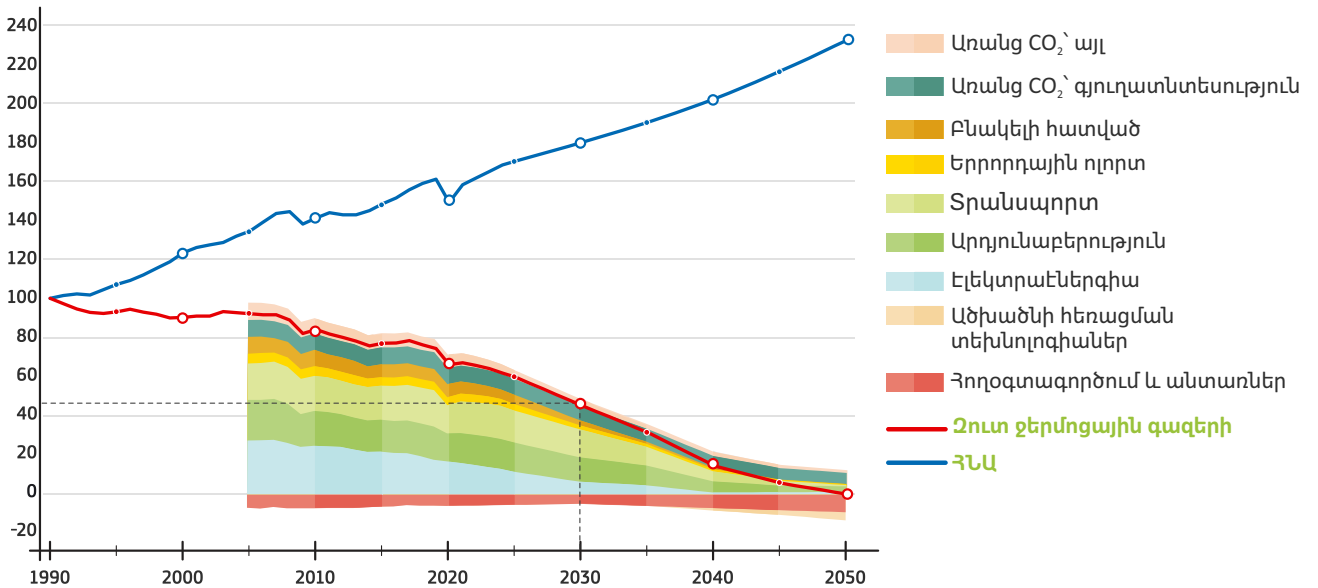
ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՅԻ ՈՒՐԵՐԶ

2020 թ.

2030թ. ԵՄ կլիմայական թիրախի ծրագիր Առանցքային դերակատարները եվ քաղաքականության գործիքակազմը

2020թ. սեպտեմբեր

Եվրոպան իր տնտեսության ընդլայնմանը զուգընթաց արտանետումների կրճատման մեծ փորձ ունի:
Մինչև 2030թ. ջերմոցային գազերի արտանետումները 55%-ով կրճատելու մեր նոր նպատակի համար
կպահանջվեն բոլոր ոլորտների միահամուռ ջանքերը:

▶ Էներգետիկա՝ արտանետումների 75%

- Հանածո վառելիքի այրումը ԵՄ-ում ջերմոցային գազերի արտանետումների ամենամեծ աղբյուրն է հանդիսանում
- Էներգետիկ համակարգն առանցքային դեր է խաղում կլիմայի տեսակետից չեզոք տնտեսության անցնելու հարցում

▶ Շենքեր՝ արտանետումների 36%

- Շենքերում սպառվում է վերջնական էներգիայի 40%-ը
- Այս ոլորտը մեծ և ծախսարդյունավետ ներուժ ունի դառնալու ավելի էներգաարդյունավետ և կրճատելու արտանետումները

▶ Տրանսպորտ

- Տրանսպորտի ոլորտն ունի վերականգնվող էներգիայի օգտագործման ամենափոքր մասնաբաժինը
- Մինչև 2030թ. անհրաժեշտ կլինի այս ոլորտին բաժին ընկնող վերականգնվող էներգիայի մասնաբաժինը ավելացնել մոտավորապես մինչև 24%-ով

▶ Հողօգտագործման ոլորտ

- Բնությունը կլանում է CO₂ գազը և կենսական նշանակություն ունի կլիմայի փոփոխության դեմ պայքարում
- Մինչև 2050թ. կլիմայական չեզոքության հասնելու համար մենք պետք է մեծացնենք ածխածնի կլանիչները՝ մինչև 2030 թ. հասնելու 300 միլիոն տոննա ածխածնի համարժեքի

Մինչև 2030թ. արտանետումների մակարդակի 55% կրճատմանն ուղղված քաղաքականություններ

Հանձնաժողովը գնահատել է այն քաղաքականությունները, որոնք անհրաժեշտ են մինչև 2030թ. արտանետումների մակարդակը 55%-ով նվազեցնելու համար: Մեր ընթացիկ քաղաքականությունների և ազգային միջոցառումների լիարժեք իրականացման դեպքում արտանետումները կկրճատվեն 45%-ով: Ուստի մենք պետք է ակտիվացնենք ձեռնարկվող քայլերը այս նոր նպատակն իրականացնելու համար: Մինչև 2021թ. հունիսը մենք օրենսդրական առաջարկներով հանդես կգանք՝ շեշտով դնելով հետևյալ ոլորտների վրա.

ԵՄ արտանետումների քվոտաների վաճառքի համակարգ (ԱԲՎՀ)

- Ընդհանուր արտանետումների ծավալի նկատմամբ խստացված սահմանաչափ ըստ ԵՄ ԱԲՎՀ-ի
- Ձգտել արտանետումների քվոտաների վաճառքի կիրառումը տարածել ծովային, շենքային և ճանապարհատրանսպորտային ոլորտներում
- Ուսումնասիրել հանածո վառելիքի այրման արդյունքում գոյացող բոլոր արտանետումների ինտեգրման հարցը

Էներգաարդյունավետություն

- Վերանայել ԵՄ ընթացիկ՝ մինչև 2030թ. Էներգաարդյունավետության 32.5% սահմանված թիրախը
- Մեկնարկել լայնածավալ վերանորոգման փուլ՝ ԵՄ-ում բնակարանային պայմանների բարելավման նպատակով
- Մեծացնել Էկո նախագծման չափորոշիչների դերը՝ ԵՄ սպառողների համար արդյունավետ արտադրանքի հասանելիությունն ապահովելու համար

Վերականգնվող Էներգիա

- Վերանայել ԵՄ Էներգետիկ համակարգում մինչև 2030թ. վերականգնվող Էներգիայի աղբյուրների 32% սահմանված ընթացիկ թիրախը
- Վերանայել և նորից անդրադառնալ կենսազանգվածի կայունության չափանիշներին
- Մշակել եվրոպական նոր տերմինաբանություն և հավաստագրման համակարգ վերականգնվող և ածխածնի ցածր պարունակությամբ վառելիքի բոլոր տեսակների համար

Ճանապարհատրանսպորտային ոլորտի CO₂ արտանետումներ

- Նորից անդրադառնալ և զարգացնել CO₂-ի չափորոշիչները մարդատար և բեռնատար մեքենաների համար 2030թ. համար և հետագա հեռանկարում
- Անդրադառնալ ներքին այրման շարժիչների աստիճանական վերացման թիրախային ժամկետի սահմանմանը

Գյուղատնտեսություն, հողօգտագործում, հողօգտագործման փոփոխություն և անտառային տնտեսություն (LULUCF)

- Ինտեգրված մոտեցում կրճատելու գյուղատնտեսության ոլորտում արտանետումների ծավալը, ապահովելու կենսաբանական ծագում ունեցող նյութեր մեր տնտեսության համար, պահպանելու և ընդլայնելու ածխածնի բնական կուտակիչները և բարձրացնելու ԵՄ անտառների և գյուղատնտեսության դիմակայությունը կլիմայի փոփոխության նկատմամբ

Չանքերի մեկտեղում

- Տարբերակները տատանվում են կրճատված ծավալից մինչև հնարավոր չեղարկում հետագայում, եթե քաղաքականության այլ գործիքներն անդրադառնում են բոլոր արտանետումներին՝ միևնույն ժամանակ հաշվի առնելով անդամ երկրների միջև բաշխվածության նկատառումները

© Եվրոպական միություն, 2020թ. Սույն փաստաթղթի վերաօգտագործումը թույլատրվում է այն դեպքում, եթե համապատասխան կերպով նշվում են հեղինակները և ցանկացած փոփոխությունները (Creative Commons Attribution 4.0 համաշխարհային արտոնագիր): ԵՄ-ին չպատկանող տարրերի օգտագործման կամ վերարտադրման համար անհրաժեշտ է թույլտվություն ստանալ անմիջապես համապատասխան իրավաբաններից: Բոլոր պատկերների հեղինակային իրավունքը պատկանում է Եվրոպական միությանը, եթե այլ կերպ նշված չէ: Icons © Flaticon – բոլոր իրավունքները պաշտպանված են:

➤ Ինչ օգուտներ կբաղեն Եվրոպայի քաղաքացիներն այս հավակնոտ թիրախի իրագործումից:

ԵՄ-ն իր տնտեսության աճին զուգընթաց արտանետումները կրճատելու փորձ ունի, և դա պետք է շարունակվի 2030թ. Նոր թիրախի պարագայում ևս: Եվրոպայի քաղաքացիների և ԵՄ-ի համար այս ավելի մեծ հավակնությունը նշանակում է ավելի մաքուր օդ, **ավելի առողջ կյանք և առողջապահական ծախսերի նվազում**, Նոր, կայուն աշխատատեղեր տեղական շուկայում, ավելի կայուն մտուն, Էներգիայի ներմուծման ծախսերի կրճատում և ավելի մեծ Էներգետիկ անվտանգություն, ավելի «կանաչ» տրանսպորտ և ավելի Էներգաարդյունավետ տներ:

Ավելի մաքուր էներգիա

Ավելի մեծ էներգետիկ անվտանգություն և մինչև 2030թ. 100 միլիարդ Եվրոյի խնայողություն ներմուծման կրճատման արդյունքում

60%-ով օդի աղտոտման կրճատում մինչև 2030թ.

Մաքուր հանրային տրանսպորտ և աղտոտման նվազեցում

Էներգիայի ծախսերի կրճատում

Բարելավված կենսապայմաններ և առողջություն, ուստի մինչև 2030թ. առողջապահական ծախսերի կրճատում 110 միլիարդ Եվրոյի չափով

Հետագա սերունդների համար գործողությունների բեռի թեթևացում

Նոր «կանաչ», աշխատատեղեր տեղական շուկայում

1 միլիոն էլեկտրական լիցքավորման կետ ամբողջ ԵՄ-ում

Արդիականացված և դիմակայուն ԵՄ տնտեսություն

© Եվրոպական միություն, 2020թ.

Սույն փաստաթղթի վերաօգտագործումը թույլատրվում է այն դեպքում, եթե համապատասխան կերպով նշվում են հեղինակները և ցանկացած փոփոխությունները (Creative Commons Attribution 4.0 համաշխարհային արտոնագիր): ԵՄ-ին չպատկանող տարրերի որևէ օգտագործման կամ վերարտադրման համար անհրաժեշտ է թույլտվություն ստանալ անմիջապես համապատասխան իրավատերերից:

Բոլոր պատկերների հեղինակային իրավունքը պատկանում է Եվրոպական միությանը, բոլոր իրավունքները պաշտպանված են:

Print ISBN 978-92-76-21806-7
PDF ISBN 978-92-76-21764-0

doi:10.2834/079250
doi:10.2834/42397

ML-02-20-694-EN-C
ML-02-20-694-EN-N

Այս ամփոփաթեթը տպագրվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ: Բովանդակության համար պատասխանատվություն է կրում Եվրոպական հանձնաժողովը, և պարտադիր չէ, որ այն արտահայտի Եվրոպական միության տեսակետները:

#ԵՄԿանաչԳործարք

ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՅԻ ՈՒՐԵՐՁ

2020 թ.

2030թ. ԵՄ կլիմայական թիրախի ծրագիր

Կառուցել ժամանակակից, կայուն
և դիմակայուն Եվրոպա

2020թ. սեպտեմբեր

Վերջին հինգ տարիների ընթացքում համաշխարհային ջերմաստիճանը գրանցել է ամենաբարձր ցուցանիշները: Անվիճելի է գլոբալ տաքացման ազդեցությունը. ավելանում են երաշտները, փոթորիկները և եղանակային ծայրահեղ այլ դրսևորումները:

Կլիմայի փոփոխությանը դիմակայելու և **ամուր «կանաչ» տնտեսություն** ու հասարակություն կառուցելու համար Եվրոպական կանաչ գործարքն ու «ԵՄ հաջորդ սերունդ» վերականգնման ծրագիրը նպատակադրված են մինչև 2050թ. Եվրոպան դարձնել կլիմայի տեսակետից չեզոք աշխարհամաս:

Եվրոպական հանձնաժողովն առաջարկում է առնվազն 55%-ով կրճատել ջերմոցային գազերի արտանետումների ծավալը մինչև 2030թ.

համեմատած 1990թ. մակարդակի հետ՝ մեծացնելով 2030թ. համար սահմանված առնվազն 40%-ի մեր ընթացիկ թիրախը:

Որպեսզի մինչև 2050թ. կլիմայի տեսակետից չեզոք առաջին աշխարհամասը դառնանք, մենք պետք է **մոտակա 10 տարիների համար ավելի հավակնոտ ուղի** նախանշենք մեզ համար: Մեր իրականացրած «Ազդեցությունների գնահատում»-ը ցույց է տալիս, որ դրան կարելի է հասնել պատասխանատու եղանակով: Այլևս չենք կարող ժամանակ կորցնել. եթե հիմա ձախողենք մեր նպատակը, ապա գալիք սերունդների համար շատ ավելի դժվար կլինի հասնել վերջնակետին:

Մաքուր Էներգիա

Եվրոպական կանաչ գործարք

2019թ. դեկտեմբեր
#ԵՄԿանաչԳործարք

ԵՄ Էներգետիկ համակարգի դեկարբոնիզացումը կարևորագույն նշանակություն ունի մեր կլիմայական նպատակների իրագործման հարցում

Առանցքային սկզբունքները

Գերակայություն դարձնել Էներգաարդյունավետությունը և զարգացնել մեծապես վերականգնվող աղբյուրների վրա հիմնված Էներգետիկ ոլորտ

Անվտանգ և մատչելի Էներգամատակարարում ԵՄ-ում

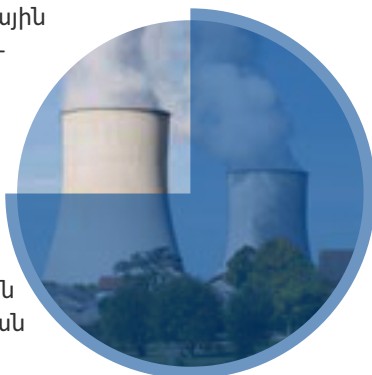
ԵՄ Էներգետիկ շուկա՝ լիովին ինտեգրված, փոխկապակցված և թվայնացված

ԵՄ-ում ջերմոցային գազերի արտա-նետումների ավելի քան

75%-ը

առաջանում է Էներգիայի արտադրության և օգտագործման արդյունքում

2017թ. ԵՄ համախառն վերջնական Էներգիայի

17.5%

սպառումը վերականգնվող աղբյուրներից է

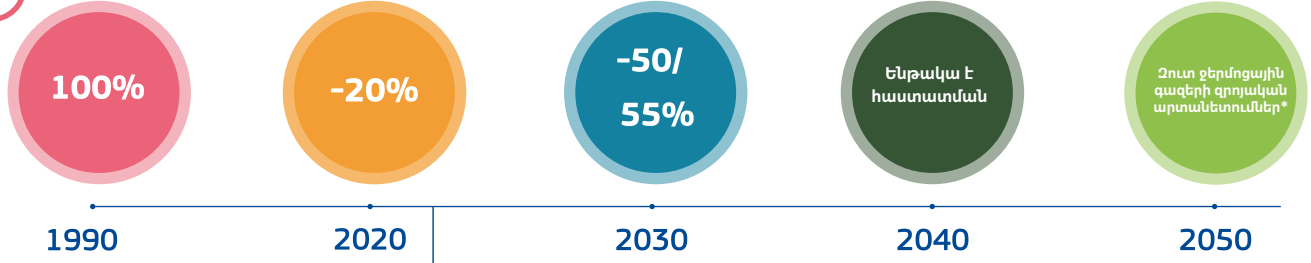
Աղբյուր՝ Եվրոպական հանձնաժողով, «Մաքուր մոտորակ բոլորի համար», 2018թ. նոյեմբեր

Աղբյուր՝ Եվրոպական հանձնաժողով, «Վերականգնվող Էներգիայի առաջընթացի մասին հաշվետվություն», 2019թ. ապրիլ

Եվրոպական հանձնաժողովը առաջարկներ կներկայացնի 2030թ. համար ԵՄ հավակնությունների ավելացման ուղղությամբ:

Մինչև 2021թ. հունիսը կվերանայվի և անհրաժեշտության դեպքում կլրամշակվի Եներգետիկ ոլորտի մասին օրենսդրությունը: Այնուհետև, 2023թ. ԵՄ անդամ երկրները կթարմացնեն իրենց Եներգետիկ և կլիմայական ազգային ծրագրերը՝ արտացոլելով կլիմայական նոր հավակնությունը:

Ջերմոցային գազերի արտանետումներ

2023 թ. ԵՄ անդամ երկրները կթարմացնեն իրենց Եներգետիկ և կլիմայական ազգային ծրագրերը՝ արտացոլելով կլիմայական նոր հավակնությունը:

* Այն արտանետումները, որ չեն վերացվի մինչև 2050թ., կհեռացվեն, օրինակ, ածխածնի բնական կուտակիչների՝ անտառների, նաև ածխածնի կլանման և պահման տեխնոլոգիաների միջոցով:

- **Փոխկապակցել Եներգետիկ համակարգերը** և Եներգիայի վերականգնվող աղբյուրները ավելի լավ կերպով կապել/ինտեգրել ցանցին
- Խթանել նորարարական տեխնոլոգիաները և **ժամանակակից ենթակառուցվածքների** ստեղծումը
- Խթանել **Եներգաարդյունավետությունը** և ապրանքների **Էկո դիզայնը**
- **Դեկարբոնիզացնել գազի ոլորտը** և խրախուսել **«խելացի» ինտեգրումը** տարբեր ոլորտներում
- **Ընդլայնել հնարավորությունները սպառողների համար** և օգնել անդամ պետություններին հաղթահարել Եներգետիկ աղբատությունը
- **Չարգացնել միջսահմանային և տարածաշրջանային համագործակցությունը**՝ մաքուր Եներգիայի աղբյուրներն ավելի արդյունավետ համատեղ օգտագործելու նպատակով
- Առաջ մղել ԵՄ Եներգետիկ ոլորտի չափանիշները և տեխնոլոգիաները **համաշխարհային մակարդակում**
- Չարգացնել Եվրոպայի **օֆշորային հողմային** Եներգիայի ամբողջ ներուժը

Այս ամփոփաթեթը տպագրվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ: Բովանդակության համար պատասխանատվություն է կրում Եվրոպական հանձնաժողովը, և պարտադիր չէ, որ այն արտահայտի Եվրոպական միության տեսակետները:

Print ISBN 978-92-76-13975-1 doi:10.27775/83142 NA-02-19-959-EN-C
 PDF ISBN 978-92-76-13951-5 doi:10.27775/545860 NA-02-19-959-EN-N

European Commission

Կայուն արդյունաբերություն

Եվրոպական կանաչ գործարք

2019թ. դեկտեմբեր
#ԵՄԿանաչԳործարք

ԵՄ կլիմայական և բնապահպանական նպատակների իրագործումը **շրջանաձև տնտեսության վրա հիմնված արդյունաբերական** նոր քաղաքականություն է պահանջում:

➤ 1970-2017թթ. ժամանակահատվածում համաշխարհային հանքարդյունաբերության տարեկան ծավալները **եռապատկվել են** և շարունակում են աճել:

➤ Կենսաբազմազանության կորստի և ջրային պաշարների սակավության ավելի քան **90%** -ի պատճառը բնական պաշարների արդյունահանումն ու մշակումն է:

Աղբյուր՝ Ռեսուրսների միջազգային հանձնախումբ, Համաշխարհային ռեսուրսների հեռանկար, 2019թ.

Աղբյուր՝ Ռեսուրսների միջազգային հանձնախումբ, Համաշխարհային ռեսուրսների հեռանկար, 2019թ.

➤ ԵՄ-ի արդյունաբերությանը բաժին է ընկնում ԵՄ-ի արտանետումների **20%** -ը:

➤ ԵՄ արդյունաբերության մեջ կիրառվող նյութերի ընդամենը **12%** -ն է վերամշակված:

Աղբյուր՝ Եվրոպական հանձնաժողով, ԵՄ կլիմայական գործողությունների առաջընթացի վերաբերյալ հաշվետվություն, 2019թ.

Աղբյուր՝ Eurostat, 2016թ. տվյալներ

2020թ. մարտին ԵՄ-ը արդյունաբերական ռազմավարություն կընդունի, որը կնպաստի «կանաչ» վերափոխմանը:

- Արդյունաբերության ոլորտին անհրաժեշտ է աջակցել **արդիականացման և հնարավորություններից օգտվելու** հարցում՝ ներքին և համաշխարհային մակարդակներով:
- Առանցքային նպատակը պետք է հանդիսանա **կլիմայի տեսակետից չեզոք և շրջանաձև ապրանքների համար նոր շուկաների զարգացման խթանումը:**

Կարևոր է էներգատար արդյունաբերության, օրինակ՝ պողպատի և ցեմենտի արտադրության ոլորտների դեկարբոնիզացումը և արդիականացումը:

Մինչև 2030թ. հանձնաժողովը կներկայացնի գրոյական արտանետումներով ածխածնային պողպատի արտադրության առաջարկ:

Շրջանաձև տնտեսության նոր գործողությունների ծրագիրը կօգնի արդիականացնել ԵՄ տնտեսությունը

Հանձնաժողովը «կայուն ապրանքների» քաղաքականություն կներկայացնի, որտեղ առաջնահերթություն կտրվի կյուբերի կրճատմանն ու վերօգտագործմանը՝ նախքան դրանց վերամշակումը: Կսահմանվեն նվազագույն պահանջներ, որպեսզի շրջակա միջավայրի համար վնասակար ապրանքները չհայտնվեն ԵՄ շուկայում: Կեղծ «կանաչ» հայտերը կմերժվեն:

Ձևներն առաջին հերթին կկենտրոնացվեն ռեսուրսատար այնպիսի ոլորտների վրա, ինչպիսիք են՝

տեքստիլ

շինարարությունը

Էլեկտրոնիկան

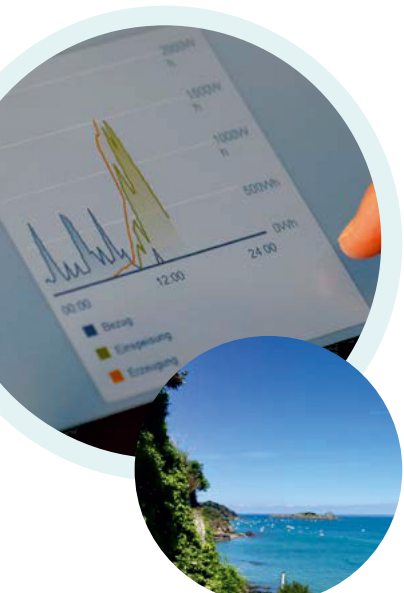
պլաստիկի արտադրությունը

Հանձնաժողովը միջոցառումներ կառաջարկի՝ ապահովելով, որ մինչև 2030թ. ԵՄ-ում ամբողջ փաթեթավորումը դառնա վերօգտագործելի կամ վերամշակելի:

Ապրանքների և ծառայությունների վարձակալության վրա հիմնված նոր բիզնես մոդելները կօգնեն վերջ դնել ապրանքների սպառման մեկանգամյա կամ սահմանափակ կիրառության մոդելներին:

▶ Եվրոպային պետք է այնպիսի թվային ոլորտ, որի առանցքում կլինեն կայունությունն ու «կանաչ» աճը: Թվայնացումը նոր հնարավորություններ է ընձեռում հետևյալի համար.

- օդի և ջրի աղտոտման մշտադիտարկում,
- Էներգիայի և բնական պաշարների սպառման եղանակների մշտադիտարկում և օպտիմալացում:

▶ Հանձնաժողովը կուսումնասիրի «վերադարձի» սխեմաների առավելությունները սպառողների համար:

Դա կդրդի մարդկանց վերամշակման նպատակներով հանձնել իրենց սարքավորումները՝ բջջային հեռախոսները, պլանշետները կամ լիցքավորող սարքերը:

Այս վերափոխումը հնարավորություն է խթանելու կայուն և աշխատատար տնտեսական գործունեություն:

Այս ամփոփաթեթը տպագրվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ: Բովանդակության համար պատասխանատվություն է կրում Եվրոպական հանձնաժողովը, և պարտադիր չէ, որ այն արտահայտի Եվրոպական միության տեսակետները:

European Commission

Կառուցում և վերանորոգում

Եվրոպական կանաչ գործարք

2019թ. դեկտեմբեր
#ԵՍԿանաչԳործարք

Սկսենք «Վերանորոգման ալիք»

Շինարարությունը, շենքերի շահագործումն ու վերանորոգումը էներգիայի և ռեսուրսների զգալի ծավալներ են պահանջում, ինչպիսիք են՝ ավազը, խճաքարը և ցեմենտը:

➤ Շենքերին բաժին է ընկնում սպառվող էներգիայի **40%-ը**

Հանրային և մասնավոր շենքերի վերանորոգման ընթացիկ տեմպերը պետք է առնվազն կրկնապատկվեն

Աղբյուր՝ Eurostat, էներգետիկ հաշվեկշիռ, 2019թ. հրատարակություն, 2017թ. վերջնական էներգիայի սպառում

Շենքերի էներգաարդյունավետության բարելավում

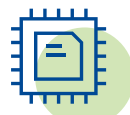
Էներգիայի տարբեր աղբյուրների գները պետք է խթան հանդիսանան **էներգաարդյունավետ շենքերի** համար

➤ Շենքերի նախագծումը պետք է համապատասխանեցվի **շրջանաձև տնտեսությանը**

➤ Թվայնացման ընդլայնում

➤ Շենքերի կլիմայական դիմակայունության բարձրացում

➤ Շենքերի էներգաարդյունավետության կանոնակարգի հստակ պահպանում

Վերանորոգման նոր նախաձեռնություն 2020թ.

Հանձնաժողովը բաց հարթակ կգործարկի՝ միավորելով շենքերի և շինարարության ոլորտը, ճարտարապետներին ու ճարտարագետներին, նաև տեղական իշխանություններին՝ հետևյալ նպատակով.

- Մշակել ֆինանսավորման նորարարական հնարավորություններ
- Խթանել շենքերում էներգաարդյունավետությանն ուղղված ներդրումները
- Համատեղել վերանորոգմանն ուղղված ջանքերը՝ մասշտաբային տնտեսամիջ օգտվելու նպատակով

Ոչ ոքի չթողնել ետևում

Օգնել **50 միլիոն**

սպառողներին ջեռուցելու իրենց տները

Վերանորոգել **սոցիալական բնակարանները, դպրոցներն ու հիվանդանոցները**

Հատուկ ուշադրություն կդարձվի սոցիալական բնակարանների վերանորոգմանը՝ օգնելով այն մարդկանց, ովքեր դժվարանում են վճարել սպառած էներգիայի վարձը:

Print ISBN 978-92-76-13861-7 doi:10.2775/466559 NA-04-19-756-EN-C
PDF ISBN 978-92-76-13831-0 doi:10.2775/48978 NA-04-19-756-EN-N

Այս ամփոփաթեթը տպագրվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ: Բովանդակության համար պատասխանատվություն է կրում Եվրոպական հանձնաժողովը, և պարտադիր չէ, որ այն արտահայտի Եվրոպական միության տեսակետները:

European
Commission

Աղտոտվածության վերացում

Եվրոպական
կանաչ գործարք

2019թ. դեկտեմբեր
#ԵՄԿանաչԳործարք

Չրոյական աղտոտվածություն

Եվրոպայի քաղաքացիներին և Էկոհամակարգերը պաշտպանելու նպատակով հանձնաժողովը կընդունի գրոյական աղտոտվածության գործողությունների պլան՝ **օդի, ջրի եվ հողի աղտոտվածությունը կանխելու** համար:

Մաքուր ջուր

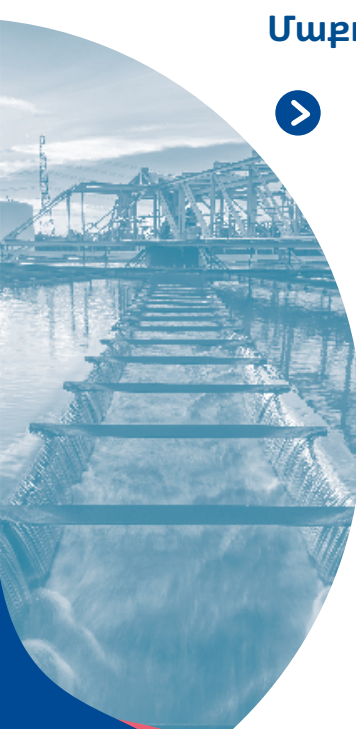
➤ Պահպանել **կենսաբազմազանությունը** մեր **լճերում, գետերում և ճահճուտներում:**

➤ **Կրճատել** սննդարար նյութերի չարաչափումների հետևանքով գոյացող **աղտոտվածությունը** «Ֆերմայից մինչև վերջնական սպառում» ռազմավարության միջոցով

➤ Կրճատել **միկրոպլաստիկից եվ դեղամիջոցներից** առաջացող առանձնակի վնասակար աղտոտվածությունը:

Մաքուր օդ

- Վերանայել **օդի որակի չափորոշիչները**՝ Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության ուղեցույցներին համապատասխան:
- **Աջակցություն** տրամադրել **տեղական իշխանություններին** մեր քաղաքացիների համար ավելի մաքուր օդ ապահովելու գործում:

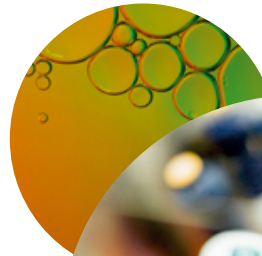
Արդյունաբերություն

- **Նվազեցնել** արդյունաբերական մեծ ձեռնարկություններից գոյացող **աղտոտվածությունը**:
- **Բարելավել** արտադրական պատահարների **կանխարգելումը**:

Քիմիական նյութեր

- **Պաշտպանել քաղաքացիներին** վտանգավոր քիմիական նյութերից քիմիական նյութերի նոր ռազմավարության միջոցով՝ հանուն թունանյութերից զերծ շրջակա միջավայրի:
- Մշակել ավելի **կայուն այլընտրանքներ**
- Համադրել **առողջության պահպանման ավելի արդյունավետ գործելակերպերը** համաշխարհային մրցունակության բարձրացման հետ:
- **Բարելավել** շուկայում առկա **նյութերի գնահատման կանոնակարգերը**:

Այս ամփոփաթեթը տպագրվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ: Բովանդակության համար պատասխանատվություն է կրում Եվրոպական հանձնաժողովը, և պարտադիր չէ, որ այն արտահայտի Եվրոպական միության տեսակետները:

European Commission

Բնության վերադարձը մեր կյանք

2030թ. ԵՄ կենսաբազմազանության ռազմավարությունը

2020թ. մայիս
#ԵՄԿանաչԳործարք

«Բնության առողջացումը մեր ֆիզիկական և հոգևոր առողջության բանալին է, ինչպես նաև՝ կլիմայի փոփոխության և հիվանդությունների բռնկումների դեմ պայքարի ճանապարհն է: Այն մեր զարգացման ռազմավարության՝ Եվրոպական կանաչ գործարքի առանցքում է և Եվրոպայի վերականգնման մաս է կազմում, որը մեր մոլորակին ավելի շատ տալիս է, քան վերցնում»:

Ուրսուլա ֆոն դեր Լայեն, Եվրոպական հանձնաժողովի նախագահ

Կլիմայի փոփոխությունը, կենսաբազմազանության աննախադեպ կորուստը եվ մահաբեր համավարակների տարածումը հստակ ուղերձ են հղում. Ժամանակն է վերականգնել բնության հետ խզված կապը:

Կենսաբազմազանության ռազմավարության շնորհիվ Եվրոպայի կենսաբազմազանությունը կբռնի վերականգնման ուղին մինչեվ 2030թ.՝ հասնու մարդկանց, կլիմայի եվ մոլորակի բարօրության:

Ինչո՞ւ է անհրաժեշտ պահպանել կենսաբազմազանությունը

Կենսաբազմազանությունը **Էական** նշանակություն ունի մեր կյանքում: Մեր մոլորակն ու տնտեսությունը դրանից են կախված: Երբ բնությունն առողջ է, այն պաշտպանում և ապահովում է մեզ:

Կենսաբազմազանությունն ու Էկոհամակարգերը սնունդ, առողջություն և դեղամիջոցներ, կյուրեր, հանգիստ ու բարեկեցություն են ապահովում մեզ համար: Դրանք ֆիլտրում են մեր օդն ու ջուրը, օգնում պահել կլիմայական հավասարակշռությունը, թափոնները նորից պաշարների են վերածում, փոշոտում և պարարտացնում են մշակաբույսերը և բազմաթիվ այլ գործառույթներ են իրականացնում:

Բնությունը հնարավորություններ է ստեղծում բիզնեսի համար. համաշխարհային ՀՆԱ-ի կեսը՝ 40 տրիլիոն եվրոյի չափով, կախված է բնությունից:

Մենք **կորցնում ենք բնությունն** աննախադեպ տեմպերով՝ մարդկային ոչ կայուն գործունեության հետևանքով:

Աշխարհում վերջին 40 տարիների ընթացքում վայրի տեսակների թվաքանակը նվազել է 60%-ով: 1 միլիոն տեսակ անհետացման եզրին է գտնվում:

©Pexels

©Shutterstock

Կենսաբազմազանության կորուստը և **կլիմայական ճգնաժամը** փոխկապված են և փոխազդում են միմյանց վրա:

Անտառների, հողերի և ճահճուտների վերականգնումը և քաղաքներում կանաչ տարածքների ստեղծումը կարևոր նշանակություն ունեն մինչև 2030թ. կլիմայի փոփոխության անհրաժեշտ մեղմումն ապահովելու գործում:

Ամբողջ ԵՄ-ում կիրառվելիք կենսաբազմազանության նոր ռազմավարությունը.

Պահպանվող տարածքներ կհիմնի առնվազն՝

Եվրոպայի հողերի 30%-ում

Եվրոպայի ծովային տարածքի 30%-ում

Ավելի խիստ պահպանության սահմանում ԵՄ մնացած կուսական և հասուն անտառներում՝ օրենքով պարտադիր դարձնելով 2021թ. բնության վերականգնման թիրախները:

Ամբողջ Եվրոպայում վերականգնել ցամաքային և ծովային վնասված Էկոհամակարգերը՝ հետևյալ կերպ.

Չարգացել օրգանական հողագործությունն ու կենսաբազմազանությամբ հարուստ լանդշաֆտային առանձնահատկությունները գյուղատնտեսական հողերում

Կանգնեցնել փոշոտիչների անկումը և վիճակի վատթարացումը

Վերականգնել առնվազն 25000կմ երկարությամբ ԵՄ գետերի ազատ հոսքը

Մինչև 2030թ. 50%-ով նվազեցնել թունաքիմիկատների կիրառությունն ու ռիսկերը

Մինչև 2030թ. 3 միլիարդ ծառ տնկել

Տարբեր աղբյուրներից, ներառյալ՝ ԵՄ ֆինանսավորող ֆոնդերից, ազգային և մասնավոր ֆինանսավորման աղբյուրներից **տարեկան 20 միլիարդ Եվրոյի հայթայթում կենսաբազմազանության համար**: Բնական կապիտալի և կենսաբազմազանության նկատառումներն ինտեգրված կլինեն բիզնես գործելակերպերում:

ԵՄ-ի կողմից **առաջատարության ստանձնում** կենսաբազմազանության համաշխարհային ճգնաժամին արձագանքելու հարցում: Հանձնաժողովը կմոբիլիզացնի արտաքին գործողությունների և միջազգային գործընկերությունների ամբողջ գործիքակազմը՝ Կենսաբազմազանության մասին կոնվենցիային կողմ երկրների 2021թ. համաժողովում ՄԱԿ-ի գլոբալ կենսաբազմազանության նոր, հավակնոտ շրջանակային ծրագրի համար:

© Եվրոպական միություն, 2020թ.

Սույն փաստաթղթի վերաօգտագործումը թույլատրվում է այն դեպքում, եթե համապատասխան կերպով նշվում են հեղինակները և ցանկացած փոփոխությունները (Creative Commons Attribution 4.0 համաշխարհային արտոնագիր): ԵՄ-ին չպատկանող տարրերի օգտագործման կամ վերարտադրման համար անհրաժեշտ է թույլտվություն ստանալ անմիջապես համապատասխան իրավատերերից: Բոլոր պատկերների հեղինակային իրավունքը պատկանում է Եվրոպական միությանը, եթե այլ կերպ նշված չէ: Icons © Flaticon – բոլոր իրավունքները պաշտպանված են:

Այս ամփոփաթերթը տպագրվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ: Բովանդակության համար պատասխանատվություն է կրում Եվրոպական հանձնաժողովը, և պարտադիր չէ, որ այն արտահայտի Եվրոպական միության տեսակետները:

Տնտեսական հիմնավորում ի օգուտ կենսաբազմազանության

Եվրոպական կանաչ գործարք

2020թ. մայիս
#ԵՄԿանաչԳործարք

Համաշխարհային ՀՆԱ-ի կեսից ավելին՝ մոտավորապես 40 տրիլիոն եվրո, կախված է բնությունից

Բնության վերականգնումը ԵՄ-ի՝ կորոնավիրուսի համավարակից վերականգնվելու ծրագրի կարևորագույն բաղադրիչն է և ուղղակիորեն կապահովի բիզնես և ներդրումային հնարավորություններ ԵՄ տնտեսության վերականգնման համար:

Այս ոլորտները, որոնք **ավելի քան 7 տրիլիոն եվրո** են գեներացնում, մեծապես կախված են բնությունից:

Տնտեսական **օգուտները**՝ կենսաբազմազանության պահպանման արդյունքում

- ✓ Ծովային պաշարների պահպանումը կարող է ավելի քան **49 միլիարդ եվրոյով** ավելացնել ծովամթերքի արտադրության ոլորտի տարեկան եկամուտները:
- ✓ Ավիամերձ ճահճուտների պաշտպանության շնորհիվ ապահովագրական ընկերությունները կարող են **տարեկան** մոտ **50 միլիարդ եվրո** ինսայել՝ հեղեղման արդյունքում պատճառված վնասների նվազման հաշվին:

Արտադրության վեց բնագավառի՝

Քիմիական և այլ կոլբեր

Ավիացիա, շրջագայություն և զբոսաշրջություն

Վնշարժ գույք

Հանքարդյունաբերություն և մետաղներ

Մատակարարման շղթա և տրանսպորտ

Մանրածախ առևտուր, սպառողական ապրանքներ և կենսակերպ

համախառն հավելյալ արժեքի ավելի քան 50%-ը մատակարարման շղթայով կախված է բնությունից:

ԵՄ-ի «Natura 2000» բնապահպանական ցանցի օգուտները գնահատվում են տարեկան **200-300 միլիարդ եվրոյի** սահմաններում:

Անգործունեության տնտեսական և սոցիալական վնասները

Կենսաբազմազանության կորուստը և էկոհամակարգերի փլուզումը հաջորդ տասնամյակում մարդկության առաջ ծառայած մեծագույն սպառնալիքներից են: **Անգործունեության տնտեսական և սոցիալական վնասներն** առաջին և իններորդն են: Համաշխարհային մակարդակով 1997-2011 թթ. ընթացքում տարեկան արդեն 3.5-18.5 տրիլիոն եվրոյի կորուստ է գրանցվել էկոհամակարգերի սպասարկման առումով, իսկ հողերի դեգրադացիայի արդյունքում՝ տարեկան ևս 5.5-10.5 տրիլիոն եվրոյի կորուստ: Կենսաբազմազանությունը նպաստում է ԵՄ-ի և ամբողջ աշխարհի պարենային անվտանգությանը: Կենսաբազմազանության կորուստի ռիսկը վտանգում է մեր պարենային համակարգերն ու սնուցումը: Ըստ Եւրոպայի, կենսաբազմազանության կորուստն անբակտեիորեն կապված է կլիմայի փոփոխության հետ և նպաստում է դրա վատթարացմանը:

Կենսաբազմազանության կորուստի արդյունքում նվազում է մշակաբույսերի բերքատվությունը և ձկնորսության ծավալը, հեղեղման և այլ աղետների, ինչպես նաև՝ դեղամիջոցների նոր աղբյուրների կորուստի հետևանքով աճում են տնտեսական վնասները:

Աշխարհում պարենային մշակաբույսերի տեսակների ավելի քան 75%-ը կախված է փոշոտումից:

Կանխատեսվում է բրնձի, եգիպտացորենի և ցորենի համաշխարհային բերքատվության միջինում **3-10% անկում**՝ ջերմաստիճանի պատմական մակարդակներից բարձր յուրաքանչյուր աստիճանի հաշվով:

Աշխատատեղերի ստեղծում

Բնության վերականգնումը նշանակում է ուղղակի և անուղղակի աշխատատեղերի ստեղծում տեղական շուկայում, որը կյանքի նոր շունչ կհաղորդի տեղական համայնքներին:

Ըստ գնահատականների, **«Natura 2000» բնապահպանական ցանցը նպաստել է պահպանվող տարածքների կառավարման և պահպանության գծով 104.000 ուղղակի աշխատատեղերի, ևս 70.000 անուղղակի կամ հարակից աշխատատեղերի ստեղծմանը:** Դրա հիմքում ցանցի կառավարման և վերականգնման նպատակով տարեկան 6 միլիարդ եվրոյի ներդրումներն են:

ԵՄ-ում **գյուղատնտեսության** ոլորտում 9.6 միլիոն գյուղատնտեսական բնույթի աշխատատեղերից 1.3 միլիոնն ուղղակիորեն կապված են «Natura 2000» ցանցի հետ: Եվրոպայում **գլոբալ աշխատատեղերի** զբաղվածություն է ապահովում 12 միլիոն մարդու համար: Նրանցից 1.3 միլիոնի աշխատանքը պահպանվող տարածքների ոլորտում է, ինչպիսին է՝ «Natura 2000» ցանցը:

ԵՄ բյուջեի՝ կլիմայական գործողություններին ուղղված 25%-ի զգալի մասնաբաժինը ներդրվելու է կենսաբազմազանությանը և բնությանն առնչվող լուծումների իրագործման գործընթացներում:

© Եվրոպական միություն, 2020թ.

Սույն փաստաթղթի վերագտագործումը թույլատրվում է այն դեպքում, եթե համապատասխան կերպով նշվում են հեղինակները և ցանկացած փոփոխությունները (Creative Commons Attribution 4.0 համաշխարհային արտոնագիր): ԵՄ-ին չպատկանող տարրերի որևէ օգտագործման կամ վերարտադրման համար անհրաժեշտ է թույլտվություն ստանալ անմիջապես համապատասխան իրավատերերից:

Բոլոր պատկերների հեղինակային իրավունքը պատկանում է Եվրոպական միությանը, եթե այլ կերպ նշված չէ:

Icons © Flaticon – բոլոր իրավունքները պաշտպանված են:

Այս ամփոփաթեթը տպագրվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ: Բովանդակության համար պատասխանատվություն է կրում Եվրոպական հանձնաժողովը, և պարտադիր չէ, որ այն արտահայտի Եվրոպական միության տեսակետները:

Ֆերմայից մինչև վերջնական սպառում

Մեր սնունդը, մեր առողջությունը, մեր մոլորակը, մեր ապագան

Եվրոպական կանաչ գործարք

2020թ. մայիս
#ԵՄԿանաչԳործարք

Եվրոպական կանաչ գործարքի հիմնաքարն է անցումը դեպի ավելի առողջ և կայուն ԵՄ պարենային համակարգի

Ապահովել առողջ, մատչելի և կայուն սնունդ, եվրոպացիների համար

Դիմակայել կլիմայի փոփոխությանը

Պաշտպանել շրջակա միջավայրը և պահպանել կենսաբազմազանությունը

Ապահովել արդար տնտեսական շահութաբերություն սննդային շղթայում

Չարգացնել օրգանական հողագործությունը

«Կորոնավիրուսով պայմանավորված ճգնաժամը ցույց տվեց, թե որքան խոցելի ենք մենք բոլորս, ու որքան կարևոր է վերականգնել մարդկային գործունեության և բնության միջև հավասարակշռությունը: Կանաչ գործարքի առանցքում գտնվող «Կենսաբազմազանության» և «Ֆերմայից մինչև վերջնական սպառում» ռազմավարություններն ուղղված են բնության, պարենային համակարգերի և կենսաբազմազանության միջև Նոր ու ավելի հաջող հավասարակշռության ստեղծմանը, մարդկանց առողջության ու բարեկեցության պաշտպանությանը՝ միևնույն ժամանակ մեծացնելով ԵՄ-ի մրցունակությունն ու դիմակայունությունը: Այս ռազմավարությունները մեր նախաձեռնած մեծ վերափոխման կարևորագույն մասն են կազմում»:

Ֆրանս Թիմերմանս, Եվրոպական հանձնաժողովի գործադիր փոխտնօրեն

Գյուղատնտեսական ոլորտում թունաքիմիկատների օգտագործումը նպաստում է հողի, ջրի և օդի աղտոտմանը: Հանձնաժողովը քայլեր կձեռնարկի հետևյալ նպատակներով՝

- ✓ Մինչև 2030թ. **50%-ով կրճատել** թունաքիմիկատների օգտագործումը և ռիսկը:
- ✓ Մինչև 2030թ. **50%-ով կրճատել** ավելի վտանգավոր թունաքիմիկատների օգտագործումը

Շրջակա միջավայրում **աննդարար նյութերի ավելցուկը** օդի, հողի և ջրի աղտոտման հիմնական աղբյուրներից մեկն է, որը բացասաբար է ազդում կենսաբազմազանության և կլիմայի վրա: Հանձնաժողովը քայլեր կձեռնարկի հետևյալ նպատակներով՝

- ✓ **Առնվազն 50%-ով կրճատել աննդարար նյութերի կորուստները**՝ միևնույն ժամանակ ապահովելով, որ հողի բերրիությունը չտուժի:
- ✓ Մինչև 2030թ. **կրճատել պարարտանյութերի օգտագործումն առնվազն 20%-ով:**

Մարդկանց և կենդանիների կողմից հակաբակտերիալ միջոցների օգտագործման արդյունքում **հակաբիոտիկների նկատմամբ կայունության** ծեռքերումը ԵՄ-ում տարեկան մոտ 33000 մարդու մահվան պատճառ է դառնում: Հանձնաժողովը **50%-ով կնվազեցնի ֆերմաներում բուծվող կենդանիների և ջրում բուծվող կենդանիների և բույսերի համար հակաբակտերիալ միջոցների վաճառքը մինչև 2030թ.:**

Օրգանական հողագործությունը բնությանը չվնասող գործելակերպ է, որը պետք է շարունակել զարգացնել: Հանձնաժողովը կխթանի ԵՄ-ում օրգանական հողագործության զարգացումը՝ նպատակ ունենալով մինչև 2030թ. գյուղատնտեսական հողերի **25%-ը հատկացնել օրգանական հողագործությանը:**

Վերափոխման իրագործումը. հիմնավորված որոշումներ և արդյունավետության բարձրացում

➤ Սննդային առողջ միջավայրի ստեղծում, որտեղ առողջարար և կայուն ընտրությունն ամենաիշտ ընտրությունն է դառնում:

Ըստ գնահատականների, **2017թ.** ԵՄ-ում ավելի քան **950.000** մահվան դեպքերի (հինգից մեկը) պատճառները վերագրվել են ոչ առողջարար սննդակարգերին:

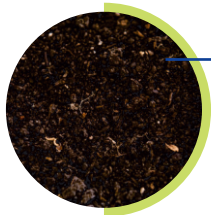
Առողջ և բուսակերական սննդակարգը նվազեցնում է կյանքին սպառնացող հիվանդությունների ռիսկը և մեր պարենային համակարգի ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա:

➤ Սննդի պիտակավորում՝ սպառողներին առողջարար և կայուն սննդակարգի ընտրության հնարավորությունն ընձեռելու նպատակով

Հանձնաժողովը կառաջարկի սննդամթերքի փաթեթավորման դիմերեսին պարտադիր, ներդաշնակեցված պիտակավորում իրականացնել և մշակել սննդամթերքի **պիտակավորման կայուն ծրագիր**, որը կընդգրկի սննդամթերքի սննդարար, կլիմայական, բնապահպանական և սոցիալական ասպեկտները:

➤ Խթանել սննդային թափոնների դեմ պայքարը

Մինչև 2030թ. կիսով չափ կրճատել մեկ շնչին բաժին ընկնող սննդային թափոնների քանակը մանրածախ առևտրի և սպառողական մակարդակներում:

Հանձնաժողովն իրավաբանական ուժ ունեցող **թիրախներ** կառաջարկի՝ մինչև 2023թ. ԵՄ-ում սննդային թափոնների քանակը կրճատելու նպատակով:

➤ Հետազոտություններ և նորարարություն

«Horizon Europe» ծրագրով 10 միլիարդ եվրոյի ներդրում է իրականացվելու սննդին, կենսատնտեսությանը, բնական պաշարներին, գյուղատնտեսությանը, ձկնորսարաններին, ջրում կենդանիների և բույսերի բուծմանը (ակվակուլտուրա) և շրջակա միջավայրին նվիրված հետազոտությունների ու նորարարության ոլորտում: **Կարևոր է լինելու գիտելիքի փոխանցումը:** ԵՄ ընդհանուր գյուղատնտեսական քաղաքականության (CAP) ֆերմերներին տրամադրվող խորհրդատվական ծառայությունները և ֆերմաների կայունության տվյալների ցանցը կաջակցեն ֆերմերներին անցումային գործընթացներում:

➤ Գլոբալ վերափոխման առաջխաղացում

Եթե եվրոպական արտադրության սննդամթերքը հայտնի դառնա իր կայունությամբ, դա կարող է մրցակցային հավելյալ առավելություն ստեղծել և նոր բիզնես հնարավորություններ ընձեռել եվրոպացի ֆերմերներին: ԵՄ-ը կհամագործակցի երրորդ երկրների և միջազգային դերակատարների հետ՝ դեպի կայուն պարենային համակարգեր գլոբալ վերափոխմանն աջակցելու նպատակով: **Սննդամթերքի պիտակավորման կայուն ծրագիրը կդրուրացնի սպառողների ընտրությունը:**

© Եվրոպական միություն, 2020թ. Սույն փաստաթղթի վերածագագործումը թույլատրվում է այն դեպքում, եթե համապատասխան կերպով նշվում են հեղինակները և ցանկացած փոփոխությունները (Creative Commons Attribution 4.0 համաշխարհային արտոնագիր): ԵՄ-ին չպատկանող տարրերի որևէ օգտագործման կամ վերարտադրման համար անհրաժեշտ է թույլտվություն ստանալ անմիջապես համապատասխան իրավատերերից: Բոլոր պատկերների հեղինակային իրավունքը պատկանում է Եվրոպական միությանը, եթե այլ կերպ նշված չէ: Icons © Flaticon – բոլոր իրավունքները պաշտպանված են:

Այս ամփոփաթեթը տպագրվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ: Բովանդակության համար պատասխանատվություն է կրում Եվրոպական հանձնաժողովը, և պարտադիր չէ, որ այն արտահայտի Եվրոպական միության տեսակետները:

Կայուն տրանսպորտ

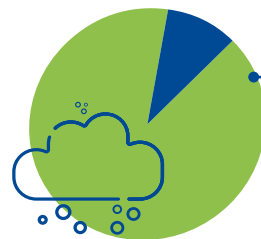
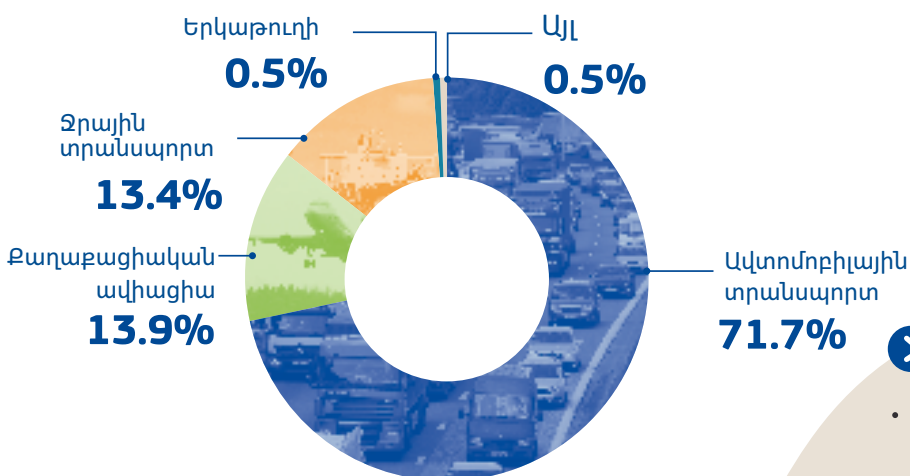
Եվրոպական կանաչ գործարք

2019թ. դեկտեմբեր
#ԵՄԿանաչԳործարք

Եվրոպան պետք է ավելի խիստ և արագ կերպով կրճատի տրանսպորտից առաջացող արտանետումների ծավալը

Եվրոպական միության ջերմոցային գազերի արտանետումների մեկ քառորդը բաժին է ընկնում տրանսպորտին, և այդ թվերը շարունակում են աճել: Կանաչ գործարքը փորձում է **90%**-ով կրճատել այդ արտանետումների ծավալը մինչև **2050թ.**:

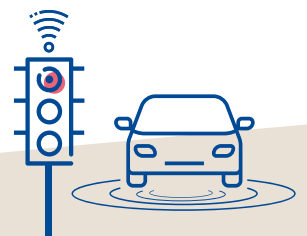
Ջերմոցային գազերի արտանետումների չափաբաժինն ըստ տրանսպորտի տեսակների (2017թ.)

Տրանսպորտից առաջացող ջերմոցային գազերի արտանետումների

90% -ով

կրճատում մինչև 2050թ.

Թվայնացում

- Ավտոմատացված տրանսպորտային և երթևեկության «խելացի» կառավարման համակարգերը տրանսպորտն ավելի արդյունավետ ու մաքուր կդարձնեն:
- «Խելացի» հավելվածներ և «Տրանսպորտը որպես ծառայություն» լուծումներ կմշակվեն:

Աղբյուր՝ Կինակագրական գրքույկ, 2019թ.

➤ Տրանսպորտի տարբեր տեսակների օգտագործում

Ավելի շատ բեռներ պետք է տեղափոխվեն երկաթուղային կամ ջրային ճանապարհով: «Միասնական եվրոպական երկինքը» պետք է զգալիորեն նվազեցնի ավիացիայից արտանետումները՝ առանց որևէ ծախսերի սպառողների ու ընկերությունների համար:

«Միասնական եվրոպական երկինքի» բարեփոխումների շնորհիվ մինչև

10% -ով

կլորճատվի օդային տրանսպորտի արտանետումները

➤ Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունն արտացոլող գներ

Դադարեցնել հանածո վառելիքի համար տրամադրվող սուբսիդավորումները

Ընդգրկել ծովային ոլորտը արտանետումների բվտանների վաճառքում

Սահմանել արդյունավետ գնային բաղաբաղանդություն եՄ ճանապարհների համար

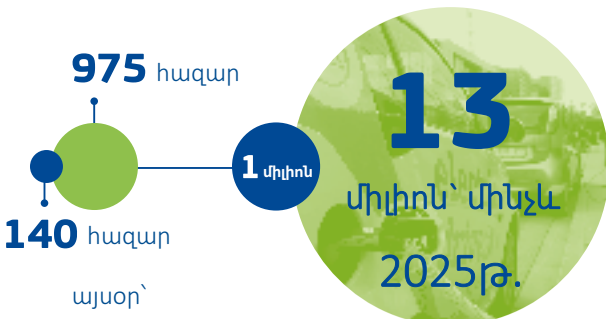

Կրճատել արտանետումների բվտանների վաճառքի շրջանակներում ավիաուղիներին տրամադրվող անվճար չափաբանակները

➤ Խթանել տրանսպորտի համար այլընտրանքային կայուն վառելիքի տեսակների մատակարարումը

Մինչև 2025թ. Եվրոպայի ճանապարհների համար նախատեսված գրոյական և ցածր արտանետումներով 13 միլիոն փոխադրամիջոցների համար կպահանջվի մոտ 1 միլիոն հանրային էլեկտրական և վառելիքի վերալիցքավորման կայան:

Այլընտրանքային վառելիքով աշխատող մեքենաներ և հանրային վերալիցքավորման կետեր եՄ-ում

- Վերալիցքավորման կետեր
- Ցածր արտանետումներով փոխադրամիջոցներ

Աղբյուր՝ Այլընտրանքային վառելիքի տեսակները Եվրոպայում

➤ Նվազեցնել աղտոտվածությունը

Կանաչ գործարքը կանդաղառնա արտանետումների, բաղաբներում խցանումների խնդիրներին և կբարելավի հանրային տրանսպորտը:

Մենք պետք է՝

- ✓ Սահմանենք ավելի խիստ չափորոշիչներ մեքենաներից առաջացող աղտոտվածության համար
- ✓ Նվազեցնենք աղտոտումը եՄ նավահանգիստներում
- ✓ Բարելավենք օդի որակն օդանավակայանների մոտակայքում

Այս ամփոփաթեթը տպագրվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ: Բովանդակության համար պատասխանատվություն է կրում Եվրոպական հանձնաժողովը, և պարտադիր չէ, որ այն արտահայտի Եվրոպական միության տեսակետները: